

Շրճողն ձև հոգիյն քարայրնի:

Հոգւոյ քարայրներուն մէջ է Տիւրք ծանօթն է Փլոյր Ափոյ Տին Փուրգիայի Հերապոլիս քաղաքին մօտեան երկը քարայրն, իսկ ամենէն անուանին Նեապոլոսյ Շառ քարայր կոչուածն է: Արդէն Ղլինիոս նոյնը կը իշխէ, եւ իրեն բաւաններն այսօրուան գիտողութեանց կատարելապէս կը համապատասխանեն, որ եւ Ղլինիոսի ծանօթ Հաւատարմութեան նշանն է: Այս քարայրն 10 ոտք խոր, 4 ոտք լայն եւ 9 ոտք բարձր է: Ասկէ ելած շողին 7 մասնաշաղկ հազիւ կը բարձրանայ: Այս շողւոյն խոռանութիւնն թէ գետինն թէ որմերը կանանց ներկած են, բայց առանց կաթիլ կամ բիւրեղ ձեւացնելու: Այս շողին մարդկան չէ վնասեր՝ բայց ուրիշ կենդանեաց վնասակար է: Սոյն քարայրն Շառ քարայր կոչուած է, վասն զի եթէ գետինն նստած կազը բաւականօք փոքրիկ շան մը շնչել տաս՝ երկու րոպէի մէջ գողգողալով գետին կ'իյնայ, բայց կը ուժափի եթէ անվիճալէն մոլորութիւն շողի գէշն հանեա կամ իւր մէջ նեւեան: Այսպիսի շողի զուրս կու տան Գլոնի մօտ Հոհնշէյայի քարայրը: Հելլուստիայի Թակկենդուրի մօտ եղող քարայրի շողին այնպէս վնասակար է կենդանեաց՝ որ նոյն այրին մօտեան սատկած թռչուններ կը գտնուին: Աջաջող մը գոր նոյն այրը մօտեցուցին, շողին իրեն մերձենալուն պէս սատկեցաւ: Սակայն նոյն այրին մէջէն հոսող ջուրն ամենաւնի վնասակար է, մասնաւոր թէ շատ հաճախակա՛ն համ ունի: Եայրայն քարայրն մէջ շողին հարաւորներուն հետ յարաբերութիւն մ'ունին: Կան նաեւ քարայրեր՝ որոնցմէ հով կը շնչէ, բայց այս հօգին եւ ոչ մէկ կենդանւոյ վնասակար է: Անոց մէջէն նշանաւոր է Սիկիլիոյ Մաքթալուպայ այրն, որ անդադար հով կը փչէ: Նոյնպէս Հռոմայ երկրիներուն մէջ Մանթէ Օպփոլայի քարայրն սաստիկ հով կը փչէ, որուն յաճախ որոտման ձայներ կ'ընկերանան: Գաղղիական Հելլուստիոյ Լոպանի մօտ քարայր մը կայ՝ որմէ այնպիսի աստղութեամբ հով կ'ընչէ, որ եթէ վերաբուր մը վրան նետուի՝ ետ կը մղուի: Հիւսիսային Ամերիկայի Ալբոնիի տեղանքն է The blowing cave, այսինքն Հովոյն քարայրէն անդադար օդոյ խախշանայն աղբերէ կը հասնի:

ՔԱՂԱՔԱՅԵԱՆ ՏԵՍՈՒՐԻՐԵ

Յորդորաբաններն սկսան ետևի ետևի իննց ամառուան հանգիստն վայելել. արդէն Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ խորհրդանոցներն փակուած են: Բայց քաղաքական ղեւթերն կ'երկայ թէ այս ամառն անպակաս պիտի ըլլան: Միանանալ որ զգնթէ ամեն տեղութեանց մէջ՝ գործավարաց շարժում, մը սկսաւ, որ այս ամիս ըստ բաւականի զբաղող տեղութիւններն եւ մեծաւ մասամբ ղեկ կը շարունակուի:

Գերմանիոյ Էսլինի, Տորդմունտի, եւ Վեպֆալանս կողմերը ծագած անխախտի գործավարաց գործադուլն անգին կերպարանք մ'առաւ. 120.000 գործավարք՝ իրենց ամառընց շաաջցնելու նպատակաւ

միաբանած են՝ և մեծ վնաս գործարանատեղաց, չգործելու: Բաւական լաւ ազդեցութիւն ըրաւ ամառը վրայ Գերմանիոյ Կայսեր խիստ խօսքն. սակայն ղեկ հազիւ 90.000 հոգի սկսած են գործել. բայց երկիրը կայ՝ որ զարգնալ տնայ տնայանութեանք սկիզ գործադուլն, վասն զի նորանոց կողմից նշանակել կը յաճախեն: — Գերմանիոյ երկրորդ նշանաւոր ղեկարն է Դոմալիոյ Ումպերթոյ Թագաւորին այցելութիւնն և Գիւրնի, որուն փառաւոր հիւրընկալութիւն մը պատրաստուեցաւ: Ամառն 36ին ձաւ Գիւրնիցն Թագաւորն՝ իւր տեղը դառնալու:

Գաղղիա չի կրնար հանդարտել: Թէեւ Արուստասանդիսին պատմաաւ, ամեն քան միողուած է, բայց արւստմեականութիւնն բաւական հոգ կը պատճառէ տեղութեան: Ճնշվելս կ'երկայ, հասարակածական լրագրաց ամեն մարզաբնական ընդաքանութեանց հաւանազ, Գուլստմեի կողմից ներկուած քաղաքական զաւազդութիւն մը ապացուցանելու բաւական ապացոյցներ ղեկ կը պակսին, եւ ասոր համար տեղութիւնն ստիպուած է դատաստանն օրէ որ յապակին: Գաւառեակի եւ Հալէքի այս նկատմամբ ըրած թողորն Մայիս 28ին բաւական խոռութեան արեւի տուաւ խորհրդանշոցին: Հոկտեմբերի ընդհանուր ընտրութեանց սպասենք:

Սերպիա խոռվալից փոփոքիկ մը կայ, որ խաղաղի չի կրնար: Միկան Թագաւորին հրաժարուան կարծես աւելի մտնող տուաւ այս խոռվութեանց անցնելու: Յառաջողիմականաց ժողովի մը պատմաաւ, որոնցմէ ղեկութեանց տեսուր ղեկարքն պատահեցան, արծի ցոյ՝ եղաւ ուսանող մը եւ քաղմութիւն մը զինուորաց վիճարդուեցան: Կարաշան՝ յառաջողիմականներն մէկն հազիւ կըցաւ իւր կենսանք կատողած ժողովրդեան ծնողքն ազատել զինուորաց սուբններուն հոգանալոյն տակ պահպանուելով:

Անգլիայի խորհրդանոցն նաւատորմորը զորացնելու նկատմամբ նոր օրինաց ծրագիր մը առաջարկուած է: Երկրորդ ընթերցման ժամանակ Սէլիսալորի իշխանին խօսած ծառն ըստ բաւականի լոյս կու տայ այժմեան քաղաքական ծանր դրութեան վրայ. «Մենք վերջինս ծանց որ աշխարհ համարն զնուած արած, մինչեւ վերջին ժամը պատահեցնէ: Բայց ա՛յ շնոր իրար սպասել: Չեմ ըսեր հիմայ մեծ վտանգ մը ծագած է, ոչ. այլ կ'ըսեմ թէ վտանգ մ'աղջկն կայ, որուն աղջկն աննելու համար մենք ալ հարկ է որ պատրաստուինք:»

Պարսից փոքրիկ տեղութիւնն՝ որ հնդկեմտ Արեւմուտքի մտադրութիւնն կը զրաւէ, ընդհանուր մեծաքանակութեան համարանց անարկայ կ'ըլլայ, շրորին իւր ղեկարք. Եաին ծանալաբարդութեանը, որ այժմ՝ և ինքնապակէ է, եւ անկ' մէջն Տեղապա պիտի ուղեւորէ: Բայց թէ ի՛նչ քաղաքական նկատմանք կան, որ հարկաւ պիտի ըլլան, առ այժմ՝ յայտնի չեն: — Նոյնպէս մեծ նշանակութիւն կը տրուի Մոնղոլիոյի ներկողադոս Դշխանին ուղեւորութեանը, որ այժմ՝ և ինքնապակէ կը զանուի, ինչպէս կը լսուի, իւր Թագաժառանգն ոռւս վիճակաւորն ներկայացնելու եւ ոռւսական ռազմաբարդութեան մէջ կրօնելու նպատակաւ զինք նոն թողլու համար:

ՀԲՏՏՏՏՏՏՏ ԵՒ ՊՏՏՏՏՏՏՏՏՏՏՏ ԽԲՏՏՏՏՏ
Հ. ԹԵԲԵԼԵԼԻՎ. Վ. ՊԵՐՏԵԼԵԼԻՎ
ՎԻԵՆՆԱ, ՄԻԽԱԵԼԵՐԵՆ ԶԳԵԼԵՐ (W. HEINRICH)